

خانه‌ای روی پل

پادما و نکاتر امان
سینا یوسفی

با هم بودن

روکو! با تو حرف زدن همیشه برایم آسان بود، اما نوشتن سخت است.
سلینا^۲ آنتی کاغذی گذاشت روی میز و گفت: «براش نامه بنویس». کاغذ
از آت و آشغال‌هایی کثیف، پلاسیده و نامیدی ساخته شده بود که نجات‌شان
داده و تمیزشان کرده بودند و دوباره بهشان شکل داده بودند. حتی مدادی که
بهم داد هم با آشغال‌ترash ساخته شده بود.

گفت: «خیلی علاقه داری به چیزهای مختلف یه فرصت دوباره بدی، مگه نه؟»
چین و چروک چهره‌ی عبوسیش را مهربان‌تر کرده بود. گفت: «دوست ندارم
راحت قید چیزی رو بزنم.»

دست گندمگون، گرم و سنگینش را گذاشت روی شانه‌ام.
گفت: «چرا بنویسم؟ نشونیش رو ندارین که.»
سلینا آنتی گفت: «مطمئن حرفهات به دستش می‌رسه.»
گفت: «ما دوتا برعکس همدیگه‌ایم. تو به همه‌چیز و همه‌کس باور داری.
وجودت پر از ایمانه.»

گفت: «آره. اما وجود تو هم پُر از خیلی چیزهاست. پر از احساساتی که از
بقیه پنهون می‌کنی و حرفهایی که به زبون نمی‌آری.»
این یکی را راست می‌گفت. اینجا فقط وقتی مجبور باشم با بقیه حرف
می‌زنم. تنها کسی که دوست دارم باهاش حرف بزنم توبی روکو.

1. Rukku

2. Celina

حالا که نمی‌توانم باهات حرف بزنم، شاید بهترین کار، نامه نوشتن به تو باشد.

اگر می‌توانستی حرف‌هایم را بخوانی، دوست داشتی بہت چه بگویم؟
به گمانم دوست داشته باشی همان قصه‌ای را بشنوی که آن شبها
مجبروم می‌کردی برایت تعریف‌ش کنم، همان شب‌هایی که چسبیده به هم،
روی آن پل مخربه می‌نشستیم. داستانی که با یکی بود، یکی نبود، دو تا
خواهر بودن که به یه سرزمهین جادویی فرمانروایی می‌کردن شروع می‌شد و
با ویجی¹ و روکو تا ابد کنار هم موندن به پایان می‌رسید.
البته که داستان را از خودم درآورده بودم.

و می‌دانم که واقعی بودن یا نبودنش برایت اهمیتی نداشت. حتی چیزهایی
که ما نمی‌توانستیم ببینیم و بشنویم هم برای تو رنگ واقعیت داشت.
هر بار که داستان تمام می‌شد، می‌گفتی: «ویجی و روکو کنار هم موندن؟»
و من هم با اطمینان تمام می‌گفتم: «تا ابد.»
با هم بودن ما یکی از چیزهای انگشت‌شماری بود که بهش ایمان داشتم.

میوه‌ی خراب

روکو، تو همیشه برایم مثل خواهر کوچک‌تر بودی. قیافه‌ات، با آن چشم‌های درشت و دماغ کوچک و سر بالایت، چند سالی هم کوچک‌تر به نظر می‌رسیدی. هرچند که یک سال زودتر از من به دنیا آمده بودی، اما بریده‌بریده حرف می‌زدی و قوز می‌کردی و این کارهایت باعث می‌شد کوچک‌تر از من به نظر بیایی. فکر کنم وقتی به دنیا آمدی که پدرمان مرد خوبی بود، چون آما این طوری می‌گفت.

تصور کردن آپای قبل‌آها کار بسیار سختی بود. قوه‌ی تخلیم خوب بود اما باز هم نمی‌توانستم تصور کنم او یک زمانی کاملاً آدم خوبی بوده. بهترین تصوری که می‌توانستم ازش داشته باشم میوه‌ای بود که هنوز خراب‌خرباب نشده. مثل انبه‌ای زرد و قلنبه که چند جایش به رنگ سیاه رشتی درآمده.

می‌توانستم مادرمان را تصور کنم که دارد سوایش می‌کند، درست مثل وقتی که می‌رفت به دکه‌ی میوه‌فروشی و میوه‌هایی را بر می‌داشت که زیادی رسیده بودند و میوه‌فروش حاضر بود آن‌ها را حتی مجانی هم بدهد بپesh.

می‌توانستم آما را تصور کنم که دارد آپا را برانداز می‌کند و امیدوار است با جدا

کردن قسمت‌های خرابش، شیرینی، شیرینی‌ای مطلق، به‌جا بماند.

چون آما خودش او را انتخاب کرد. ازدواج‌شان سنتی نبود و پدر و مادرهایشان نقشی در آن نداشتند.

جمله‌اش را تمام نکرد، نیازی هم نبود تمامش کند. یک میلیون بار بهم گفته بود که می‌ترسد اگر به بیمارستان قدم بگذاری، دکترها تو را بینند و بهزور ببرندت به آسایشگاه روانی.

روی تُشكّت مچاله شدی و عروسک چوبیات، ماراپاچی¹ را بغل کردی.
من هم با انگشت ابروهایت را مرتب کردم.

نور مهتاب از میان میله‌های آهنسی و زنگزدهی پنجره‌ی اتاقمان به داخل خزیده بود و افتاده بود روی کتابی که معلممان، پارواتی²، قبل از رفتنش بهم داده بود. با اینکه همیشه بهترین شاگرد کلاس بودم، هیچ معلمی به اندازه‌ی او بهم محبت نکرد.

کتاب را باز کردم. با صدایی لرزان داستان دختر فقیری از طبقه‌ی پایین جامعه را برایت خواندم که نیزیرفت طبق نظر دیگران زندگی کند.

پرسیدم: «به‌نظرت ما هم می‌تونیم مثل اون دختره زندگی‌مون رو عوض کنیم؟ معلممون، پارواتی هم همین‌کار رو کرد، سوبو³ یا حداقل خانواده‌ش هم همین‌طور؛ همه از اینجا رفتن تا توی یه شهر بزرگ یه زندگی بهتر برای خودشون بسازن.» سوبو تنها دوستی بود که در مدرسه داشتم. به‌حاطر صورت دراز و هیکل لاغرش، مثل ساقه‌ی علف ضعیف بود اما همیشه جواب بچه‌هایی را که سربه‌سرمان می‌گذاشتند، می‌داد.

«دلم براش تنگ شده، روکو. به‌نظرت اون هم دلش برای ما تنگ می‌شه؟» با خروپ ف جوابم را دادی.

خوشحال بودم که خوابت برده اما من، نگران و امیدوار، بیدار ماندم. امیدوار بودم مامان بالاخره به یکی بگوید چطوری دستش شکسته و آن‌ها هم بیایند و نجاتمان بدنهند.

اما باید می‌دانستم که قرار نبود هیچ وقت به کسی چیزی بگوید.

1. Marapachi

2. Parvathi

3. Subbu

شکستن

بعد آما تظاهر می‌کرد هیچ اتفاقی نیفتاده.
تو هیچ وقت تظاهر نمی‌کردم.

غیرداد زدی: «اوَا». با دستت آرام آرام چند بار زدی به دست سالم مادرمان
و چند دست شکسته‌اش را نوازش کردم.

آن روز عصر، آپا آمد خانه؛ چشم‌هایش کاسه‌ی خون بود و مثل همیشه
شکستن بوی بد می‌داد. چندتا جعبه راکه با روزنامه کادو پیچ شده بودند گذاشت
و یعنی پیشخان ترک خورده‌ی آشپزخانه. «این هم هدیه‌ی دخترهای عزیزم.»
آما گفت: «دستت درد نکنه!» از صدایش مشخص بود که شادی‌اش
ساختگی است.

«بیخشید که دیشب عصبانی شدم.» انگشتیش را گذاشت روی چانه‌ی آما.
«دیگه تکرار نمی‌شه، قول می‌دم.»

دیدم که امید به چشم‌های مامان خزید. امیدی نامید و بی‌صرف.
ناگهان بیشتر از اینکه دلم بخواهد سر آپا داد بزنم، دلم می‌خواست سر آما
دلا بزنم. یادت رفته تا حالا چند بار زده زیر قول‌هاش؟
آپا یکی از بسته‌ها را باز کرد و از توییش یک جفت النگو درآورد و جلویت
تکان داد. اما قبل از اینکه انگشت‌هایت به النگوها برسند، آن‌ها را کشید عقب.
«بگیرش!» یکی از النگوها را پرت کرد به طرفت، النگو داشت از بالای سرت

رد می شد که به آرامی دستت را بلند کردی تا آن را بگیری اما او النگوی دیگر را محکم پرتاب کرد به طرفت. النگو خورد بهت و افتاد روی زمین.
مثل موشی که به تله افتاده باشد، جیغ کشیدی.
او خندید.

چطور جرئت می کرد فکر کند سربه سر تو گذاشت خنده دار است؟ چطور
جرئت می کرد این جوری جواب اعتمادت را بدهد؟
وقتی هدیه ام را به طرفم پرتاب کرد، اصلًا سعی نکردم بگیرمش.
دست بدیمه ایستادم و سقوط جعبه را روی زمین تماشا کردم.
اما گفت: «دختر هامون هیچی رو نمی تونن بگیرن!» صدایش جیغ بود و
مثل سیمی که آن را از دو طرف کشیده باشند، پرتنش.
آپا گفت: «جفتشون احمقان. یکی شون دست هاش کنده، یکی شون ذهنش.»
«ما احمق نیستیم!» جعبه ام را برداشتیم و پرت کردم طرفش. او که
سوراخ های بینی اش گشاد شده بود بهم سیلی زد.
اما التماس کنان گفت: «خواهش می کنم. بچه ها رو نه.»
تو از جا پریدی و عروسکت را چیزی بین من و آپا.
به طرف لگدی انداخت.
به طرف تو.

با عصبانیت پریدم طرفش. تو هم آمدی و دو نفری هلش دادیم. تلو تلو
خورد و از پشت افتاد، اما قبل از اینکه بیفتند، به تو هم سیلی زد.
اما به جای اینکه ولش کند تا سرش بخورد زمین و بشکند، او را گرفت.
التماس کرد: «کاری شون نداشته باش.»
آپا غرغری کرد.

مطمئن بودم دوباره می آید سراغمان، اما چهار دست و پا رفت توی
اتاق خوابشان و تا صبح از حال رفت.

* * *

انگشت را کشیدی دورتا دور کبودی در دنای کی که داشت روی صورتم ایجاد
نمود. بی توجه به زخم خودت گفتی: «او! طفلکی ویجی». مادر با دست سالمش حوله‌ای برداشت. با آب خنک توی قابلمه‌ی
سخالی مان خیشش کرد و گذاشت روی لب زخمی‌ات. اول مقاومت کردی و
بعد که بیهت گفتم این طوری زحمت زودتر خوب می‌شود، آرام گرفتی.
به آما گفتم: «آپا رو ول کن. بیا بیریم یه جای دیگه».

«بعدش چطوري زندگی کنیم، ویجی؟
یه راهی پیدا می‌کنیم.»

«بدون آپا نمی‌تونیم. هیچ‌کس به یه زن بی‌سواد که هیچی بلد نیست کار
نمی‌کند.» صدایش یکنواخت و بی‌رمق بود. «فقط دیگه جوابش رو نده، ویجی.
تحصل ندارم دوباره کتکتون بزنه.»

گفتم: «همیشه تو رو کتک می‌زنه. حالا هم که او مده سراغ ما دیگه هیچی
جلوداریش نیست.»

آما جوابی نداد. سرش را انداخت پایین. وقتی بالاخره توانش را جمع
کرد و توانست سرش را بلند کند و توی چشم‌هایم نگاه کند، فهمیدم می‌داند
حق با من است.

«ظاقت ندارم درد کشیدن شما دوتا رو ببینم، ولی چطور می‌تونم جلوش رو
نگیرم؟» بعد به تصویر ایزدان و الهه‌هایی خیره شد که از روی دیوار آشپزخانه با
آراش بهمان لبخند می‌زند. انگار قرار بود ناگهان جان بگیرند و به کمکمان بیایند.
با همان لحن ترحم‌انگیزی که باهاش به آپا التماس کرده بود گفت: «خواهش
نمی‌کنم درکم کن، ویجی. من قول دادم که... زن خوبی براش باشم... تحت هر
شرطی. نمی‌تونم ولش کنم.»

اما من بعد از کاری که با تو کرده بود نمی‌توانستم آنجا بمانم.
به چانه‌ی لرزان مادر که خیره شدم، متوجه شدم چقدر باهاش فرق دارم. آما
علمتش بود اگر این سختی‌ها را تحمل کند، بعد از مرگ، زندگی بهتری انتظارش